

Kuidas huvitegevus viia koosõppimisest tegudeni kogukonnas, külades, ühistutes?

**Kai Pata, Tallinna Ülikooli täiskasvanuhariduse ja
mitteformaalhariduse professor**

Viimsi HOP 2022

KUIDAS HUVITEGEVUSE MÕISTET LAIEMALT AVADA?

- Huvitegevus on elukestev, **kõigile vanustele, kas eraldi või eagrupi üleselt?**
- Huvitegevus on vabatahtlik, **avatud ja teretulnud olemine, kes sellesse kaasa tõmbab ja kuidas kaasas hoiab?**
- Huvitegevuse katusorganisatsioonid: klubid, seltsid, õpistud, keskused, mittetulundusühingud, sihtasutused, ettevõtted, teadusasutused, **ühistud, ühiselt organistasioonide veetud?**
- Huvitegevuse asukohad: stuudiod, ringid, muuseum, raamatukogu, **avatud ühisruum, avatud kogukonnaala?**
- Huviala valdkonnad: loodus- ja täppisteadused ning tehnoloogia; muusika; kunst; sport, tants; üldkultuur, **interdistsiplinaarne valdkond, missioonipõhine?**
- Huvitegevuse sisu: süsteemne huvialaga tegelemine, harrastamine, **probleemide kooslahendamine?**
- Huvitegevus on eksperdi poolt juhendatud: huvijuht, eestvedaja, koordinaator, **vastastikune juhendamine?**
- Huvitegevus arendab nii inimest või gruppi kui kogukonda: ande või oskuse arendamine, sädeinimesed, **uued väärtuspõhimõtted, usaldus, sidusus ja vastastikune mõistmine, kaasatus, agentsus ja eestvedamine**
- Huvitegevusega **(koos)luuakse** midagi: kultuurivormid, esemed, **uued tegutsemisviisid, hoitakse ja luuakse kogukonnaruumi**

NÄIDE: PÕLVKONDADE ÜLENE HUVITEGEVUS MEESTE GARAAZIS

Meeste Garaazi missiooniks on pakkuda meestele:

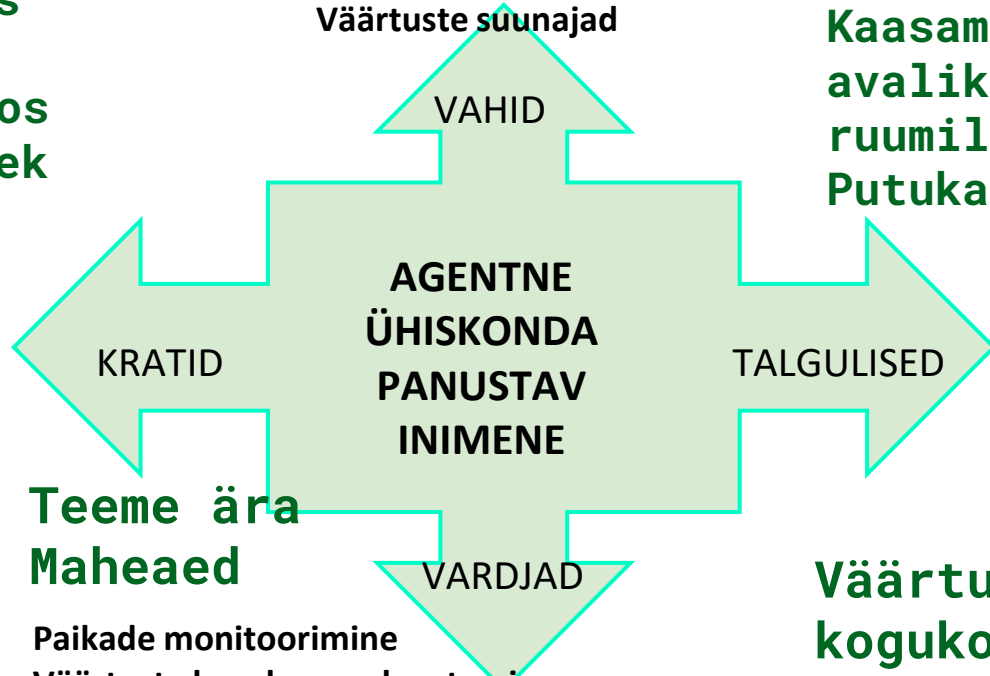
- **ühiskonnaelus osalemise võimalusi** – lahendamaks ja ennetamaks üksindusega seotud probleeme;
- **erinevaid tegevusi, mis ühendavad mehi** – meeste kaasamine, aktiviseerimine, sotsiaalvõrgustiku laiendamine, vaimse ja füüsilise tervise toetamine;
- **kogukonnaelus kaasa löömist** – panustamine kodukandi arengusse, osalemine kogukonnaelus, vajalikkuse tunne;
- **põlvkondade vahelist suhtlemist** – vananemisega seonduvate stereotüüpide murdmise, generatsioonide vaheline kogemuste jagamine;
- **mitteformaalse õppimise võimalusi** – uute (elu)oskuste omandamine;
- **iseseisva toimetuleku tagamist vanemas eas** – meeste iseseisev toimetulek, hoolduskoormusele kuluva ressursi vähendamine.

HUVITEGEVUSE UUSI VORME: HARRASTUSEST ÜHISEESMÄRGINI

Eesmärkide andjad kogukonnas
Väärtuste suunajad

**Kaasamine
avalikku
ruumiloomesse -
Putukaväil**

Väljakutsetega toimetulek
Ühisarendus,
kodanikuhäketonid,
ruumiline
koosplaneerimine,
poliiticate koosloome

**Väärtuste põime
kogukonnas nt.
Meeste garaaz loob
sidusust**

VAHID

AGENTNE
ÜHISKONDA
PANUSTAV
INIMENE

TALGULISED

VARDJAD

KRATID

**Teeme ära
Maheaad**

Paikade monitoorimine
Väärtuste koosloome, loostamine
Vastutuse võtmine ja omanikutunne

**Harrastusteadus
"Otsime koos
allikaid" - koos
kriisitoimetulek
kogukonnale**

Harrastusteadus:
Andmete kogumine

Koosloomeprojektid
rahvusarhiivis:
Andmete digiteerimine
Andmete rikastamine
Andmete mõtestamine

UNISTAME SUURELT: ÜHISEESMÄRGIGA HUVITEGEVUS

Näit: Elanike
rohepädevused
kodumajapidamistes

SIHTIDE
TÄPSUSTAMINE

Väärtusahela loomine ühistute
rohepöördeks läbi erinevate
huvitegevuste koostöö
(energiasääst,
rohetehnoloogiaoskus, prügi...

KAASAMINE
KAVANDAMISSE
INTERDISCIPLINAARSUS

PROBLEEMIDE
TÕSTATAMINE

UUTMOODI
KAASAVA
ÜHISVÕIMEKUSE
EHITAMINE ÜHISKONNA
ERINEVATE VEDAJATEGA

TEGUTSEMISVIISIDE
JA METOODIKATE
VALIMINE

RESSURSSIDE
LEIDMINE

VAHENDAVA
KESKKONNA JA
PAIGA TUGI

HUVITEGEVUSSE
KAASATÕMBAMINE

LEVITUS

JUHENDAMINE

Nüginine läbi
huvitegevuse:
pigem porgand
kui piits

POLIITIKATE MUUTMINE
ÜMBERKUJUNDAMINE
JÄRJEPIDEVUSE TAGAMINE

TULEMUSTE
MÕTESTAMINE,
MÕJUDE HINDAMINE

ANDMETE, TEADMISTE,
TULEMUSTE HOIUSTAMINE,
VISUALISEERIMINE JA
AVATUD JAGAMINE

Mõtestamine:
minu huvitegevus
loob meie
väärtused

ÜHISEESMÄRGIGA
HUVITEGEVUSE
ALGATAJAKS JA
VEDAJAKS VÕIB OLLA ÜKS
VÕI MITU
KATUSORGANISATSIOONI

Ühistute liit
Roheklatri
ettevõtted
Kogukond
Huvitegevuste
pakkujad